Nadar.
Mes rregullave dhe tekave

Dy vëllezërit Félix dhe Adrien Nadar kanë shënuar fillimet e portretit fotografik në Francën e shekullit XIX. Gjatë Republikës së Tretë, Paul Nadar trashëgon zanatin e të jatit Félix duke vijuar kështu aventurën familjare të studios fotografike më të rëndësishme në Europë deri në gjysmën e shekullit XX. Arkivat e tyre u blenë nga shteti francez në vitin 1950 dhe numërojnë sot mbi 120 000 negativë në xham, një koleksion me portretet e të famshmëve francezë dhe të huaj, i ruajtuar nga Médiathèque de l'architecture et du patrimoine. Paralelizmi me historinë e dinastisë Marubi është unik si për nga risitë teknologjike e tregtare ashtu edhe për nga trashëgimi i zanatit dhe ndërtimi i një kujtese pamore. Paul Nadar është bashkëkohës i Kel Marubit e më pas Gegë Marubi shkon për të studiuar në Paris në vitin 1923. Nadar dhe Marubi janë dy emra që dëshmojnë rëndësinë e trashëgimisë fotografike në Europë.

Kjo ekspozitë propozon një përshkim në zhvillimin e fotografisë në kohën e Paul Nadar që na tregon se si portreti klasik i «burrave të mëdhenj» të shekullit XIX, i shpikur nga Félix, i la vend suksesit të fotografisë së aktorëve dhe aktoreve të teatrit duke filluar që nga fundi i shekullit XX. Tregu i portretit kalon nga kthjellësia në fantazi duke na rrëfyer zhvillimin e një shoqërie ku kodet e famës kanë ndryshuar.

Michel Poivert,
kurator i ekspozitës

Biografi e Paul Nadar (1856-1939)

Ndonëse konsiderohet si një ndër figurat më të rëndësishme për fotografinë, Paul Nadar mbetet akoma sot nën hijen e të atit Félix Nadar, i ashtuquajturi «Nadar». I lindur më 8 shkurt 1856 në Paris, Paul angazhohet që në moshë shumë të re në studion fotografike të të atit. Shumë shpejt, ai apasionohet pas fotografisë e në moshën 18 vjeçare bëhet drejtori teknik dhe artistik i atelierit parizien. Pasi thyen rregullat e estetikës së kthjellët të të atit, Paul realizon një sërë portretesh të inskenuara siç janë ata të aktorëve në skenat e teatrit. Në 1885, shpalos angazhimet e tija artistike duke u bërë anëtar i Shoqatës franceze të fotografisë. Me vendosmërinë për t'u bërë i pavarur, ai krijon Zyrën e Përgjithshme të Fotografisë e cila merret me «furnizimin e materialeve fotografike, me aparate të shpikura prej tyre» si Detektivi Nadar në 1887 dhe letra albumine Nadar në 1889. Pas suksesit të aparatit të tij «Express-Detective Nadar» në Ekspozitën Universale të Parisit në 1889, ai ndërmerr një ekspeditë fotografike Turkestanin rus. Fotografitë e marra gjatë udhëtimit të tij në Lindje përbëjnë një dëshmi të rëndësishme të veçantisë së këtij fotografi.

Nadar.
Convention and caprice

The two brothers Félix and Adrien Nadar marked the beginning of the photographic portrait in France in the twentieth century. During the Third Republic, Paul Nadar takes over the studio of his father Félix and continues the family adventure of the most important photographic studio of the mid-twentieth century in Europe. Their archives were acquired by the French state in 1950 and count more than 120,000 glass plates representing portraits of French and foreign celebrities, preserved by the Médiathèque de l'architecture et du patrimoine. The parallelism with the history of the Marubi dynasty is unique: from the technical and commercial innovation to the passing on the family business and constitution of a visual memory. Paul Nadar is a contemporary of Kel Marubi. Later on, Gegë Marubi studied in Paris in 1923. Nadar and Marubi are nowadays two names that bear witness to the importance of photographic heritage in Europe.

The exhibition offers an insight on the production during Paul Nadar's era showing us how the classic portrait of the "great men" of the nineteenth century invented by Felix, gives way to the success of photographs of theatre actors and actresses from the beginning of the twentieth century. This business of the portrait goes from sobriety to fantasy and reflects the evolution of a society where the codes of celebrity have changed.

Michel Poivert,
curator of the exhibition

Biography of Paul Nadar (1856-1939)

Major figure of French photography, Paul Nadar remains in the shadow of his father, Felix Nadar known as «Nadar». Born February on 8, 1856 in Paris, Paul is involved from an early age in the photographic activities of his father. He becomes immediately very passionate about photography and at the age of 18 he is appointed as technical and artistic director of the Parisian atelier. Breaking with the aesthetics of the sobriety of his father, Paul realizes many portraits with multiple artifices such as the portraits of actors on the theatre scenes. In 1885, he flaunts his artistic commitments by becoming a member of the French Society of Photography. Determined to prove his independence, he creates the General Office of Photography which deals with « photography supplies, devices of their invention » such as the Detective Nadar in 1887 and the albumen paper Nadar in 1889. Following the success of his camera « Express-Detective Nadar » at the 1889 the Paris World's Fair, he began a photographic expedition to the Russian Turkestan. The photographs taken during this trip in the East are a precious testimony of the distinctiveness of this photographer.

10.10.2018–03.02.2019

NADAR

Mes rregullave dhe tekave

Convention and Caprice

Ministère de la Culture – Médiathèque de l'architecture et du patrimoine, Dist. RMN-GP / © Donation Félix Nadar

Kuruar nga / Curated by Michel Poivert

ORARI
E martë – E diel 09:00-17:00 (i mbyllur të hënën)

BILETA

Biletë për individë:	700 Lekë
Biletë për grupe (mbi 12):	500 Lekë
Biletë e reduktuar: (shtetas shqiptarë: pensionistë, veteranë, ish-të përndjekur politikë, persona me aftësi të kufizuara, jetimë)	350 Lekë
Biletë për familje:	300 Lekë
Biletë për studentët:	200 Lekë
Biletë për fëmijët nën moshën 8 vjeç:	0 Lekë
Anëtarë ICOM:	0 lekë

HOURS
Tuesday – Sunday 09:00-17:00 (closed on Monday)

ADMISSION

Adults:	700 Lekë
Groups over 12:	500 Lekë
Seniors (Albanian citizens only):	350 Lekë
Families:	300 Lekë
Students:	200 Lekë
Children under 8:	0 Lekë
ICOM members:	0 Lekë

MUZEU KOMBËTAR I FOTOGRAFISË MARUBI
MARUBI NATIONAL MUSEUM OF PHOTOGRAPHY

Rruga Kolë Idromeno, nr. 32
Shkodër, Albania
+355 22 400 500
info@marubi.gov.al
www.marubi.gov.al

Kjo ekspozitë organizohet nga Jeu de Paume në Paris në bashkëpunim me Médiathèque de l'architecture et du patrimoine, Ministrinë e Kulturës së Francës, me mbështetjen e Ambasadës së Francës në Tiranë, Ministrisë së Kulturës së Shqipërisë pranë Muzeut Kombëtar të Fotografisë "Marubi" në Shkodër.

This exhibition is organized by Jeu de Paume, Paris, in collaboration with la Médiathèque de l'architecture et du patrimoine, Ministry of culture – France with the support of French Embassy in Tirana, the Albanian Ministry of Culture and the participation of Marubi National Museum of Photography for its presentation in Shkodër.

Ministère de la Culture – Médiathèque de l'architecture et du patrimoine, Dist. RMN-GP / © Donation Félix Nadar